మరణం శరణం గచ్ఛామి

వినాయకం ఆ రోజు నిద్ర పోకుండా చాల ఆలోచించాడు.

తను నమ్ముకున్న సైకిల్ పార్టీ రెండు చీలికలయింది. ఏ చీలికలో చేరాలా అన్నదే అతని ఆలోచన.

ఎన్నాళ్ళనించో అతను సైకిల్ పార్టీ టికెట్టు మీద ఎన్నికవుతూ, ప్రజాసేవ చేస్తున్నాడు, అలా ప్రజాసేవ చేస్తూనే, నాలుగు చేతులా యధాశక్తి సంపాదించి, రైస్ మిల్లులు, పుగాకు కంపెనీలు, నిమ్మతోటలూ స్వంతం చేసుకున్నాడు. ఇంత ప్రజాసేవ చేసినా ప్రజలకు యింకా యెంతో చేయవలసి వున్నదనీ, వాళ్ళ ఆరోగ్యమే తనకు మహాభాగ్యమనీ, అతని నమ్మకం. ఆ నమ్మకంతోనే అతను శాయశక్తులా ప్రజాసేవ చేస్తున్నాడు.

ఇప్పుడు తననింతవాడిని చేసిన సైకిల్ పార్టీ రెండుగా చీలిపోయింది. కేంద్ర స్థాయిలో రెండు పార్టీలవారూ, దేశంలో నా బలగం ఎక్కువంటే నా బలగం యెక్కువంటున్నారు. కాని నిజంగా, ఎవరికి ఎక్కువ పలుకుబడి వుందో, రాబోయే ఎన్నికలలో యెవరికి గెలిచే అవకాశముందో, వినాయకానికి అంతుబట్టటంలేదు. ప్లస్ పాయింట్లూ, మైనస్ పాయింట్లూ, కాగితం మీద వ్రాసి ఎన్నో కూడికలూ, తీసివేతలూ చేసి (వినాయకం కూడికలూ తీసివేతలూ చేయటం ఏమిటి రైటరూ అని ఆశ్చర్యపోకండి. ఆయన యెంత వేలిముద్రగాడయినా, లెక్కలు చేయటం తెలిసిన చెమ్చా ఒకడున్నాడు ఆయనకి) చివరికి రెండు పార్టీలకూ సమానమైన బలగం వున్నట్టుగా నిర్ణయించుకున్నాడు. అందుకే యింతగా ఆలోచిస్తున్నాడు - సైకిల్ ముందు చక్రం పార్టీలో చేరాలా, వెనక చక్రం పార్టీలో చేరాలా అని. తన బట్టతల మీద వున్న నాలుగున్నర వెంట్రుకలూ పీక్కున్నా, వెంట్రుకలు తెగాయే కాని, ఆలోచన మాత్రం తెగలేదు.

మర్నాడు తన మేడ మీద బాల్కనీలో కూర్చుని, తల మీద జుట్టు పీక్కుందామంటే అలాటిదేమీ అక్కడ లేదు కనుక, యేం చేయాలో తోచక, రోడ్డు మీద వచ్చే పోయే జనాన్ని చూస్తూ కూర్చున్నాడు.

చేతిలో పేపరు మాత్రం వుంది. అంటే ఆయన పేపరు చదువుతున్నాడని కాదు -

- చదవటం రాదు కనుక వూరికే, అలా, హస్తభూషణంలాగా పట్టుకుని కూర్చున్నాడు.

ఇంతలో రోడ్డు మీద జరిగే ఓ సంఘటన ఆయన్ని ఆకర్షించింది. రోజూ స్నేహంగా తిరుగుతూ, ఒకదాని శరీరం యింకొటి నాక్కునే, ఆ రోడ్డు తాలూకు రెండు కుక్కలూ, కాట్ల కుక్కల్లా, అదే రోడ్డు మీద, పెద్దగా అరుస్తూ కొట్టుకుంటున్నాయి. అది చూడగానే ఆయనకు సైకిల్ పార్టీ గుర్తుకొచ్చింది.

ఈలోగా యీ అరుపులు విని ప్రక్కరోడ్డులోని కుక్క ఒకటి పెద్దగా అరుచుకుంటూ వచ్చింది. రావటం, రావటం, ఈ రెండు కుక్కల మీదా విచురుకుపడింది. ఈ రెండు కుక్కలూ అనవసరపు అరుపులు మాని, తోక ముడిచి పరుగెత్తాయి. ప్రక్కవీధి కుక్క, వాటిని రోడ్డు చివరి దాకా తరిమి, వెనక్కి వచ్చింది. విజయోత్సాహంతో, గర్వంగా, ఠీవీగా అక్కడే తిరుగుతున్నది.

అది చూసి తల ఎత్తిన వినాయకానికి, గోడ మీద అర్జునుడికి గీతోపదేశం చేస్తున్న శ్రీకృష్ణుడి తైలవర్ణచిత్రం కనబడింది.

బట్టతల పంకించి, లేచి, ధోవతి సర్దుకుని, క్రిందకు వచ్చాడు.

మర్నాడు పేపర్లన్నింటిలోనూ వచ్చింది - వినాయకం సైకిల్ పార్టీ నుంచి రాజీనామా చేసి ఏనుగు పార్టీలో చేరాడని -- సైకిల్ పార్టీ విడిపోవటం తనకేకాక, దేశానికి నచ్చలేదన్నాడు. ''కలసివుంటే కలదు సుఖం'' అన్నాడు. ''దేశమంటే మనుషులోయ్'' అన్నాడు. ''మనుషుల్లో దేవుడులాగా వుండాలి రాజకీయ నాయకు''డన్నాడు. యింకా తనకు తెలిసిన నాలుగయిదు తెలుగు సినిమా పేర్లు కలిపి కొన్ని డైలాగులు చెప్పాడు. లక్ష్యం, చిత్తశుద్ధి, వున్న పార్టీ ఏనుగు పార్టీ ఒక్కటే అన్నాడు- తాడిత, పీడిత ప్రజానీకానికి రక్షణ నిచ్చేది ఏనుగే, ఏనుగే, అన్నాడు. తన అంతిమ క్షణం వరకూ ప్రజాసేవకే తన జీవితం అంకితమనీ, మానవసేవే మాధవ సేవ అనీ అన్నాడు. ఫోటో కూడా వేయించుకున్నాడు.

వెంటనే రాష్ట్ర రాజధానికి వెళ్ళి, ఏనుగు పార్టీ టిక్కెట్టు సంపాదించుకుని, ఎన్నికలకు తన వూరి నుంచే, ఏనుగు పార్టీ అభ్యర్థిగా నామినేషన్ పడేశాడు.

మొత్తం ఆ వూరి నించి నలుగురు అభ్యర్థులు నుంచున్నారు. వినాయకం ఏనుగు పార్టీ టిక్కెట్టు మీద, యింకొకాయన సైకిల్ ముందు చక్రం పార్టీ మీదా, యింకొకాయన సైకిల్ వెనక చక్రం పార్టీ మీద, ఇంకో అనామకుడు స్వతంత్ర అభ్యర్థిగా గుర్రం మీదా (సారీ, గుర్రం గుర్తుతో ఇండిపెండెంట్‌గా) నుంచున్నారు. అందరూ ముమ్మరంగా ప్రచారం సాగించారు ఒక్క గుర్రంగారు తప్ప -- గుర్రం ఆయన అసలు యిల్లు కదలటం లేదు. హాయిగా యింట్లో గుర్రం ఎక్కి పేకాట ఆడుతూ కూర్చున్నాడు. మిగతా వాళ్ళు మాత్రం, నోట్లు చల్లి ఓట్లు పండించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

వినాయకం పుగాకు, బియ్యం, నిమ్మకాయలు మొదలయినవి పండించటంలోనేకాక, ఓట్లను పండించటంలో కూడా చాల అనుభవం కలవాడు -- అందుకని అతని పంట మూడు పువ్వులూ, ఆరు కాయలుగా వచ్చింది. అసలు ఎనిమిది కాయలుగా వచ్చేదేకాని, ముందే రెండు (మందు) కాయలు గుర్రంగారి ఇంటికి పంపించాడు. వాటితోపాటూ కొన్ని

విత్తనాలు కూడా పంపించాడు. దాంతో గుర్రంగారు, పంచకల్యాణి గుర్రమెక్కి, వినాయకంగారికి సపోర్టుగా తను విరమించుకుంటున్నానని, సీసాలు బద్దలుకొట్టి మరీ ప్రకటించారు.

తరువాత కథ తెలుగు సినిమాలా చివరికి సుఖాంతం అవటంతో, వినాయకం, పది వేల ఓట్ల మెజారిటీతో, మళ్ళీ ఎన్నికయ్యాడు -- ఏనుగు పార్టీ ఎం.ఎల్.ఎ.గా తన ప్రజా సేవలో ఏమీ లోపం వుండదన్నాడు.

యిక్కడిదాకా కథ బాగానే వున్నా, యిక్కడే కొంచెం అడ్డం తిరిగే సూచనలు కనపడ్డాయి.

మొత్తం ఆ రాష్ట్రానికి వున్న సీట్లు తొంభయి -- గమ్మత్తేమిటంటే ఏనుగు పార్టీ ముప్పయి సీట్లూ, సైకిల్ వెనక చక్రం పార్టీ ముప్పయి సీట్లూ, ముందు చక్రం పార్టీ ముప్పయి సీట్లూ గెల్చుకున్నాయి. అంటే యెవరికీ అబ్సెల్యూట్ మెజారిటీ రాలేదు. ఏ పార్టీలోంచయినా పదిహేను మంది యింకో పార్టీలో చేరితే ఆ పార్టీ ప్రభుత్వాన్ని నిలపగలదు. ఈ నిజాన్ని గుర్తించిన వాడై వినాయకం వెన్వెంటనే -- చెమ్చాతో సహా రాకెట్ వేగంతో రాజధాని చేరుకున్నాడు.

సరాసరి ఏనుగు పార్టీ ఆఫీసుకి వెళ్ళాడు. వెళ్ళి "హలో" అందామనుకునే లోపలే, ఏదో అనుమానం వచ్చింది. ఎందుకేనా మంచిదని, చెమ్చాని, అక్కడ యెంతమంది వున్నారో లెక్కెయ్యమన్నాడు. ముప్పయి మందీ అక్కడికి చేరుకున్నారట కానీ -- అప్పుడు అక్కడ పది మందే వున్నారు -- అంటే మిగతా యిరవై మందీ ఏమయినట్టు? వేరే పార్టీలో చేరిపోలేదు కదా !

వినాయకం గుండెలు జారిపోయాయి.

"మనమూ యిక దేంట్లోనో చేరిపోదాం గురూ" అన్నాడు చెమ్చా.

కాని ఎక్కడకు వెళ్ళేట్టు? ఆ యిరవై మంది ముందు చక్రం పార్టీలో చేరారో, వెనక చక్రం పార్టీలో చేరారో తెలీదే? తను ముందు చక్రం ఆఫీసుకు వెడితే, ఈలోగా వెనక చక్రం వాళ్ళు మంత్రివర్గాన్ని ప్రకటిస్తే? తనేం కాను? ... యిక ప్రజసేవ యెలా చేసుకునేట్టు?...

ఏమైనా కానీ, ఆలోచనకు సమయం లేదు. అంతేకాదు, యెవరినయినా, సలహా అడిగే విషయం కూడా కాదు. ఏదయినా మాట్లాడితే, ముందుగా అవతలివాడు, పరుగెత్తేసి ఆ పార్టీలో చేరిపోయేను.

"జై సాయిబాబా, నువ్వే రక్షించాలి" అనుకుని, వినాయకం, టాక్సీ యెక్కి యెంత వేగంగా పోగలిగితే అంత వేగంగా ముందు చక్రం ఆఫీసుకు ముందు పోనిమ్మన్నాడు--

టాక్సీ ఆగగానే చెమ్చాతో సహా టాక్సీ దిగి, లోపలకు పరుగెత్తాడు. పరుగెత్తుతున్నప్పుడే చెమ్చా అన్నాడు.

"గురూ దారిలో నాకో టాక్సీ కనపడింది. దాంట్లో ముందు చక్రం పార్టీ వాళ్ళు పది మంది వున్నారు -- వాళ్ళు ఏనుగు పార్టీ ఆఫీసుకి వెడుతున్నారులా వుంది!"

తక్కున ఆగిపోయాడు వినాయకం.

"సరే అక్కడ పది మంది వున్నారు -- ఈ పదీ కలిస్తే యెంతమంది అవుతారు?" అని అడిగాడు.

చెమ్బా వేళ్ళు లెక్కేసి "ఇరవై -- అంటే వాళ్ళు మంత్రివర్గం నిర్మాణం చేయలేరు గురూ" అన్నాడు.

వినాయకం మళ్ళీ "జై సాయిబాబా" అనుకుని గబగబా లోపలకు వచ్చాడు.

వినాయకం చెప్పేలోగానే చెమ్బా గబగబా అక్కడ వున్న వాళ్ళను లెక్క పెట్టాడు. "పది మంది గురూజీ" అన్నాడు.

"అంటే యిక్కడి నుంచి కూడా కొంతమంది లేచిపోయారన్న మాట" వినాయకం అరిచాడు.

"ఇక్కడా లాభం లేదు! పదండి గురూ, వెనక చక్రం ఆఫీసుకి" చెమ్బా పరుగెత్తుకుంటూ వెళ్ళి -- టాక్సీ తలుపులు తెరిచాడు.

వినాయకానికి చిన్నప్పుడు గేదెల మీద నించి, కాలవల మీద నుంచీ దూకే అలవాటుంది. అది గుర్తుంచుకుని ఒక గెంతు గెంతి టాక్సీలో కూర్చున్నాడు.

టాక్సీ వాయువేగ మనోవేగాలతో వెనక చక్రం ఆఫీసు వేపు వెడుతున్నది --

ఎదురుగుండా వస్తున్న టాక్సీని చూసి పెద్దగా అరిచాడు వినాయకం.

ఉలిక్కిపడ్డ చెమ్బా గబగబా టాక్సీలో వాళ్ళను లెక్కేశాడు.

"గురూ -- పదిహేను మంది మొత్తం!".

"డ్రయివర్‌తో కలిపి కాదు కదా" అన్నాడు వినాయకం.

"కాదు గురూ -- పదిహేనుమంది వెనక చక్రం వాళ్ళు, ముందు చక్రం పార్టీలో చేరటానికి పోతున్నారు. మొత్తం ..." చెమ్బా చెప్పటం ఆపి తన చేతి వేళ్ళూ, కాలి వేళ్ళూ, వికాయకం కుడిచేతి వేళ్ళూ అన్నీ లెక్కేసి, "ఇరవయి అయిదు అవుతారు గురూ -- వాళ్ళకీ లాభం లేదు!" అన్నాడు.

"అయితే యింకా వేగంగా పోనీ" అరిచాడు వినాయకం.

టాక్సీ, రెండు ఊర కుక్కల్నీ, నాలుగు సైకిళ్ళనీ, ఆరు కోడిపంజుల్నీ తినేసి వెనక చక్రం ఆఫీసుకి ఆఘమేఘాల్లో వచ్చేసింది.

వినాయకం, చెమ్బా ఒకేసారి దూకారు, టాక్సీలోంచి --

ఒక లాంగ్ జంపూ, రెండు హైజంపులూ చేసి ఆఫీసులో పడ్డారు.

చెమ్బా గబగబా లెక్కేశాడు, అక్కడి జనాన్ని.

"పదిమంది గురూ" అన్నాడు.

"ఏమిట్రా -- నీ లెక్కలు తగలడా! ఎక్కడ పోయినా పది మంది అంటావు. మిగతావాళ్ళు ఎక్కడ?" కోపం వచ్చింది వినాయకానికి.

చెమ్బా తలనిండా వెంట్రుకలున్నాయి -- అందుకని కాసేపు తల గోక్కుని, వెంట్రుకలు

పీక్కుని, ఆలోచించాడు.

"అర్థమయింది గురూ -- అందరూ మనలాగానే పరుగెత్తు తున్నారన్నమాట... తొంభై మందికీ ముప్పయిమందే ఆఫీసుల్లో వున్నారు. అంటే మిగతా అరవై మందీ యిలాగే తిరుగుతున్నారన్నమాట--"

"అయితే యిప్పుడేం చేద్దాం -- త్వరగా చెప్పు" తొందరపడ్డాడు వినాయకం.

చెమ్చా తక్కున చెప్పాడు. "ఏనుగు ఆఫీసుకే పోదాం గురూ -- కానీ వెంటనే పోవాలి మనం" ఈ వాక్యంలోని చివరి భాగం చెప్పేలోగానే, యిద్దరూ టాక్సీ ఎక్కేశారు.

ఈసారి టాక్సీ యెన్ని కోడిపుంజుల్నీ, కుక్కల్నీ తిందో యెవరికి తెలీదు -- ఎందుకంటే లెక్కపెట్టేలోపునే టాక్సీ ఏనుగు పార్టీ ఆఫీసుకి వచ్చేసింది.

అక్కడ టాక్సీ ఆగగానే, చటుక్కున దిగి, యెగిరి గంతేసి, లోపలకు రాబోయిన వినాయకానికి, మూసివున్న తలుపు ఠపీమని కొట్టుకుంది. తలుపుకు వేసివున్న తాళానికి గుద్దుకున్నాడు చెమ్చా.

"ఎక్కడకుపోయారు చెప్మా!" అన్నాడు వినాయకం.

ప్రక్కనే కూర్చుని తీరిగ్గా అరటి ఆకులో వుప్మా తింటున్న వాచ్‌మెన్ చెప్పాడు. "అయ్యా -- ఏనుగు పార్టీలో వాళ్ళు యిరవై మంది యిందాకే వెళ్ళి సైకిల్ ముందు చక్రం పార్టీలో చేరిపోయారు. అందుకని వాళ్ళు ముప్పయి మందీ, వాళ్ళు యిరవయ్యీ కలిసి మొత్తం..."

చెమ్చా వేళ్ళు గబగబా లెక్కపెట్టేయటం చూసి, తనలో ఓసారి నవ్వుకుని మళ్ళీ అన్నాడు వాచ్‌మెన్.

"-- మొత్తం ఏభయిమందీ 'ముందు చక్రం పార్టీ' తరపున మంత్రివర్గం తయారు చేస్తారట -- యిప్పుడే గవర్నర్ బంగళాకేసి వెళ్ళిపోయారు!" చెప్పటం ఆపేసి, జీడిపప్పు వేసిన ఉప్మాని, మళ్ళీ తినటం ప్రారంభించాడు.

హతోస్మి అనబోతున్న వినాయకం తల తిరిగిపోయింది.

చెమ్చా " అరెరె" అని నాలిక కొరుక్కున్నాడేమో, నాలిక చుర్రుమంది.

"అవును! వీళ్ళందరూ గవర్నర్ బంగళాకేసి వెళ్ళటం నేను చూశాను. పాపం వినాయకంగారు యిప్పుడేం చేయాలి? ఆయన ప్రజాసేవ ఎలా చేసేట్టు? ఆయనికి ప్రస్తుతం ఏమిటి శరణం?" అన్నది, ప్రక్కనే నుంచుని ఇందాకటి నించీ యిదంతా చూస్తున్న గాడిద.

"మరి ఏనుగు పార్టీని గెలిపిద్దామనే వుద్దేశ్యంతో ఈయనకు ఓట్లు వేసిన ప్రజలకేమిటి శరణం?" తింటున్న కాగితాలను, కాసేపు నమలటం ఆపి, అడిగాడు ప్రక్కనే వున్న ఆ గాడిద కొడుకు.

'ఒరేయ్ -- అలా కాగితాలు తినవద్దన్నానా. కాగితాలు తింటే నీకు చదువు రాదు!' కసిరింది తల్లి గాడిద.